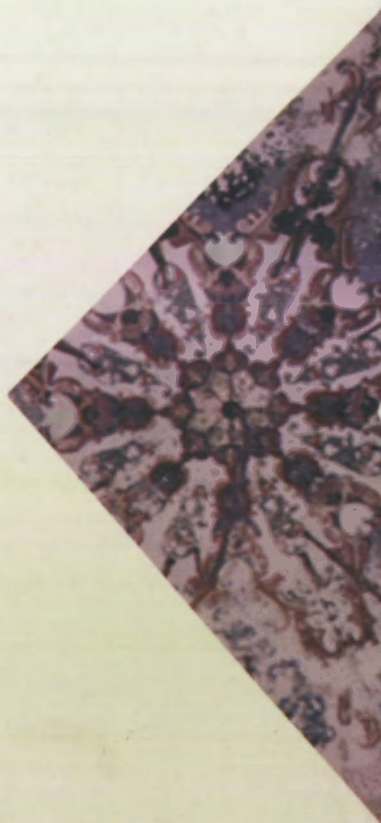

mexzena xwîne

Rênas Jiyan

 Ebelki

Rênas Jiyan:

Bi navê wî yê din Zübeyir Avcı, di sala 1974an de li Qoserê çêbû. Li Zanîngeha Dîclê Fakulteya Perwerdahiye Beşa Mamostetiya Seretayî xwend. Di 1992yan û 2002yan de hat girtin. Piştî girtina 2002yan hat mişextkirin. Di 1999an di Pirtûka wî ya helbestan a bi navê Janya çap bû.

Belkî:2
Rêza Wêjeyê:2
Mexzena Xwînê
Rênas Jiyan
Edîtor:Rênas Jiyan
Wêneyê bergê:Tawanê Qesra Ishaq Paşa
Şewirmendê hunerî:Lal Laleş
Redaksiyon:Belkî
Teshîh:Serkeft Botan
Mîzanpaj û berg:Boran Bilgisayar
Çapa yekem:Razber-2003,
2000 heb
Çap:İleri matbaacılık
Belkî Basın-Yayın Dağıtım
Kooperatifler mah. Yeni sok. Erdolu Apt. No:1
Yenişehir/Diyarbakır
Tel-fax:(0412)224 47 72
ISBN:975-92180-1-1

Rênas Jiyan
Mexzana Xwînê

 Gbelki
2003

PÊŞGOTIN

Bi vê pirtûkê an jî bi vê helbestê min xwest ku ji helbestê wêdetir ez tiştekî çêbikim.

Carna helbest û hemû celebên edebî yê din, di bilandin û vegotina hinek tiştan de sêwî û reben dimînin. Wê çaxê rê û xaçîrêkên din tên ceribandin bêyî ku mirov wê nizanibe bê çi xetere an jî xweşî di wê rêveçûnê de wê li pêşiya wî/wê bin, surprîz wê çi bin.

Ev pirtûk, ev çîrûsk xwe ji xweliya xwe vejandiye. Bi girtina min re ew jî hate girtin, ez hatim berdan piştî qe derekê, lê ew girtî ma ango ew hat tahrîbkirin û wen-

dakirin. Îro ew hatiye tamamkirin. Lê min ew tamam kir an ew ji girtîgehê, ji arşîwên girtîgehê reviya ez nizanîm.

Tiştê ez dizanîm me gelekî ji hevdu hez dikir û keda me di ber hev de pir bû. Ez li xwe mikur bêm ji nû de nivîsandina wê ez gelekî betilandim û êşandim jî...Lê min xistibû serê xwe çawa be, bi çi şiklî be jî ew ê bê tamamkirin. Temam bû, lê di navbera nusheya ewil û ya niha de ji sedî sê-çel ferq heye, ez çi bikim, min bîra xwe gelekî êşand encax ew qas jê derket, ji xwe koleksiyon yanî beşên wê ji kaniya binhişînê diherikîn, piştî wen dabûna wê, bû karekî binhişîna binhişînê, lê carna çirûskên wê rê li ber min ronî dikirin.

Carna gava min çavên xwe digirtin an jî vekiribûn jî, di hişê min de hinek tabloyên tahl an jî şêrîn çêdibûn, min orîjîna wan nizanibû ji bo çi ye, lê her û her di hişê min de bûn, min hinek ji wan veçirandin û deşîfre kirin, lê hinekan ji wan zora min bir û wer man. Surrealîstan çi di binhişîna(soubeconsiance) wan de bûya bêyî ku sererast bikin,ava bikin û li ser wan bişuxulin diteyisandin ser qaxezê, binhişîna wan çi qasî absurd, beloq, bê wate û bê teşe bûya jî, wan diteyisand ser qaxezê û dikirin helbest, yên wênesaz dikirin wêne; ev di heman wextî de dibû xusûsiyeteke sereke ya surrealîzmê jî. Lê min weha nekir,

min ev tabloyên binhişînê yek bi yek bi wate, bi cih, bi wext, bi tahm û bi bêhn kirin, weke wê ji beşên helbestê jî xuya bibin, min huwiyetek bi ber stuyên wan ve kir, belkî jî weke Jung dibêje ev ji ber binhişîna nasyonalî be jî, ji ber ku kurd û herweha ez û sûretên bihişîna min, em bê nasname bûn û hewcedariya me tavlê bi nasnameyeke eşkere hebû. Heta ji min hat, min nehişt qalib, teknîk, teşe, têma û ahenga kevn a bi kurdî û ya bi zimanên din tev li vê berhemê bibe. Bi her awayê xwe, ziman, vegotin û teknîkê divê nuh bûya, bi vê armancê min hewil da. Min xwest ez bi dîroka bîranînên xwe, ne bi zimanê zarokekî êdî bi zimanê mezinekî bi riya van bîranînan -ku min ji wan re di vê helbestê de koleksiyon got- xwe nas bikim, xwe bi nav bikim, xwe bi tahm, bêhn, cih û war bikim û herweha xwendevanên xwe jî.

Hinek beşên vê pirtûkê ne ji binhişînê hatine pê, ji heyata reel hatine berhevkirin, ji ber ku bûyerên îro ango aktualîteya îro wê ji bo sibêro bibe sermiyanê binhişîneke pêş. Çi qasî çavên mirov girtî bin û di vê girtîbûna çavan de, xeyal ji wan biwelidîn jî; gava vekirî bin jî xeyalan diherikînin gola mejî. Binhişîn, hiş û serhişîn sê qonaxê girîng yên xeyal û ramanê ne. Bi binhişînê raman an jî îmajên kûr, bi serhişînê raman an jî îmajên bilind û bi hiş

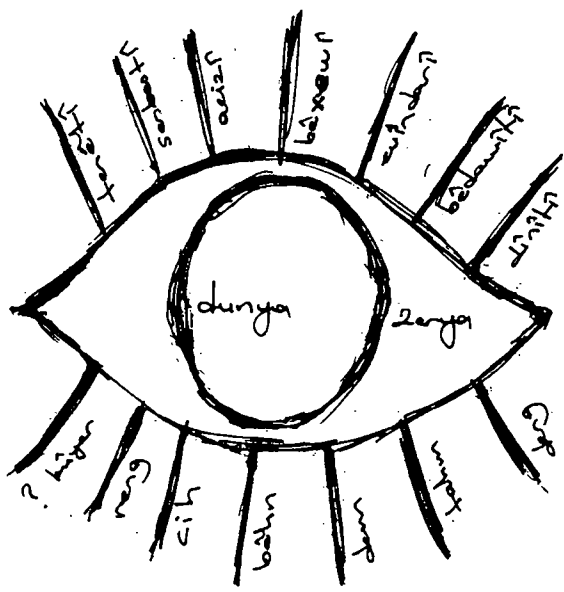
jî raman an jî îmajên bi rade diafirin. Ji bo berhemeke baş ev her sê qonax gelekî sûdewar in, ev berhem hewildaneke realîzekirina van her sê qonaxan e.

Hinek koleksiyon bi şewaza modern, hinek bi şewaza postmodern, hinek bi ya otantîk-pastoral, hinek bi ya reel, hinek bi ya surreel herweha bi bizarkirina sembolî, bi harmoniya nazenîniya taymetmendiyeên kurmancî, bi teşeyeke guhertî û bi lîrîzma li ruhê helbestê enjektêkirî hatine çêkirin.

Ji bo helbestekê, hêma fonksiyona bizmar û têma fonksiyona çakûç hildigire ser xwe. Têmaya ji hêmayê mahrûm û hêmaya ji têmayê mahrûm helbestê an jî wêjeyê di gerîneka demê ya cîhanê de difetisîne. Têmaya ji hêmayê û hêmaya ji têmayê mahrûm; ji bo rakirina hudûdên, însan di hundirê xwe de kirine weke kêzikan; pifeke bêbandor û kedeke qop e.

**KOLEKSIYONÊN ÇIRÛSKÊN
ÇAVÊN ASYAYÊ**

Nhupsta cirikan

Sana hallostudy

koleksiyona l'em, li ber şibakê, destê sibê
ev çirûsk, ji flaşa birûskekê ya zarokan li ber wê
fotografên xwe dikişandin hatiye berhevkirin
di tahma berfdimskê û di bêhna nanê sêlê
yê zivistanî tê lêxistin de ye

tu nuh ji xew radibûyî û
tu weke ku derek te birîn bûbe û
tu tavilê bi meraq li wê birînê binêrî;
tu li berfê dinihêrî
tu jî weke berfê bi piranî bi şev tê,
ji nişkê ve sibê zû sipî dikî her derê
xewa bi te re ji lênerîna berfê
ya li ber şibakê jî xweştir e
te bi berfê ser çavên xwe şuştîye û
xwirîniya xwe kiriye

tu ji dola kuliyekî berfê yî gewrê!
tu berf î,
ez berf im,
berf im,
berf im
lê lê nar lê lê nar..
ji devê te yê fincanî keldûmana qahweyî difûre

mi go?
ne ji te be, wê kes berfdimskê nexwe,
ne ji te be, wê zarok reşêle û têtîyan negirin
tu berf î ji ber ku
berf...

koleksiyona 2'em, li ber golê, nîvrokî
ev çirûsk, ji tîrêjên çermên masiyan hatiye berhevkin
di tahma avê
û di bêhna hirehira kenên ji kêfan ên qulingên li kêleka
golê de ye

çirûskên te şîrîkî ne weke hirbiya diya te
tu li qeraxa golê rûniştîyî, çîpên te hilkirî ne
çelp-çelpa avê ji reqsa piyên te
derdora te mişt teyrik
di stuyê te de kinêrik
tu bi avê dilîzî, tu zaroka avê yî
çend kerî masî birayên te ne
lêvên te şil
porê te toprihan
dilê te di golê de girav
çirûskên te weke pelên payizî li ser golê belavbûyî
ez paleyê pêlên pehlewan
ez etarê çirûskên çavên li ser avên golan...

koleksiyona 3'em, li bêriyê, esirkî
ev çirûsk, ji ronkaya teperepa kelecana qelbên berxikên
bêrîdar
ên li benda makên xwe yên bêrîvan hatiye berhevkin
di tahma kefa şîrê li bêriyê hatiye dotin, kefa wê bi
tilîkan hatiye xwarin
û di bêhna firêzeya şûvan de ye

di vî wextî de çirûskên te
di şînbûna dixana çixareya qaçax a şivên de ne
di bêriya dudana de,
berxik weke qaçaxçiyên leşker li pey wan bin
û xwe bê serî li mayin û hudûdan biqelibînin
bi xezeb xwe li guhanan diqelibînin...
dîn in!...

di nav ew qas kerî pez de, tu çûyî li bilûrê baniya

şevîn; weke çêra pez bi aheng û şêrîn
şevîn; di tûrikê şivên de çarîn û nalîn

tu, çirûska çavlêketina peza li gur î
tu, xwîn î
xwîn...

koleksiyona 4'em, li lîsê, salên terr
ev çirûsk,j i şewqa kêreke barûte hatiye berhevkirin
di tahma xwepeyitandina xortekî
ya li hemberî havalên xwe
û di bêhna pîrekan de ye

lîse,
ango taştiya emir
ango lîstina bi kêran
heyecana pelandina devançeyan weke hêtên qîzan
şûna jopên girtina xwepêşandanan
sazkirina xeyalên erotîkî li gel keçikan
lîs e
lêvên te, riha min cara ewil kur dîke
pîzîkên min serên xwe bera ber xwe didin ji fediya te

tu kuxika çixareya min a ewilî yî
tu rondikvexwarina ewil a giriyê min î evînî yî
tu lîseya emrê min î
/(li paş hewşa mektebê
heke tu werî bin wan daran
bi soz!
bi vî dengê xwe yê nuh qalind bûye
ez ê azan bidim navê te
lîse,
mekteba min çavên te)/...

koleksiyona 5'em, li amedê, li ofisê, destê êvarî
ev çirûsk, ji şewqa hungira li ruyê te biriqî hatiye
berhevkin
di tahma firo û di bêhna gezo de ye

ba li hemana
bajar betilî
êvarê serê xwe daniye ser çonga biharê
kirasekî dawa wî fireh û bê mil li te ye
du heb jîndar di hundirê te de dijîn;
yek jê ez im tev li xwîna te bûme ku
tu kes nikare min û wê xwînê ji hev veçirîne
û ya din jî di malzaroka te de bebek e ku çêbibe
ez ê wê jî ji lêvên wê maçî bikim

a niha em li ber devê deriyên qesrên kapîtalîst in
zarokên xizan û gemarokî xwe bi dawa te ve dizeliqînin
bo bipîvin bi mêzînên xwe yên destan çirûskên çavên te
"eta eta!" dibêjin û li dû te dibezin
tu besteniya destê xwe didî wan
bi ya te be, tu yê min jî li wan par bikî
min nizanîbû ku di çavên te de ez ew qasî pir im...

li amedê destê êvarî û havînî
jin, li devên deriyên rûniştine û qala eyalên xwe dikin ji
hev re,
kezebfiroşek şîşa xwe di "kezeba" xwe de radike û
dibirêje,
li qeraxa dîclê çend zarok bi çem de dimîzin

li amedê destê êvarî û havînî, jiyan; meqnetûs e...

koleksiyona 6'em, li pirêzeyekê, muxribkî
ev çirûsk, ji çirûsîna zêrîn a komên pûşên serzer hatiye
berhevkirin
di tahma fêrîkan û di bêhna firîkan de ye

solên te di destê te de

devê dawa te hilkirî

pêxwas

li peravên pirêzeyan tu li şeytanok û qalikên bahrê digerî

muxribkî

tu mihîneke xweşik î li nav pirêzeyên beriyê, dîn û şîn...

koleksiyona 7'em, li mizgefteke zerdeştî, eşakî
ev çirûsk, ji reqsa agirê li ser canê te yê tazî hatiye
berhevkin
di tahma qeliya qitikên dermale
û di bêhna himêzên dergîsiyên bêhngijnîj de ye

hew ji goşt kinc li ser te maye
a niha tu sêveke qeşartî yî
çavên te ji avê
bi canê te yê tazî şa dibe agirê mizgeftê

li dîwarên mizgeftê xetên xela hevşahiyê
û doşekeke ji pûş li quncikê wê

tu û ew agirê mizgeftê hûn cêwî ne
tu û ew agirê dojhê hûn xwînî ne
kaniyên girên sînga te kevz girtine
divê ez biherikim hundirê te...

belê dilketî
tu kihêla ji êgir î
tu jî dizanî
bê ez ne ew qasî mêr im û binihêrim li canê te yê tazî
bi van çavên xwe yên fîncanşikestî

kulîlk kulîmekên te
di newala te de eyloyek li hêlîna xwe digere
bêhna porteqalan tê ji porê te
divê ez biherikim hudirê te...

koleksiyona 8'em, li malzarokê, xwirînî
ev çirûsk, piştî zayinê bi çend deqan ji çavên diya ku bi
hezkirineke stêrkî
li dergûşa xwe dinihêre hatiye berhevkirin
di tahma dêtiyê û di bêhna bebekan de ye

em evindarên cêwiyên zikekî ne...

koleksiyona 9'em, li malê, îda qurbanê
ev çirûsk, ji çavên lawikê ji kêfa îdê re raneketiye hatiye
berhevkin
di tahma kulîçeyên îdê û
di bêhna goştê îdê yê li ser tifikekê li quncikekê hewşê tê
çêkirin de ye

wî, geh li zarokên kêfcejn nihêrî
û geh jî li lingên xwe yên di axpîngê de gemarîbûyî
wî, bi awirên xwe yên ji kêra qurbanê tûjtir
herdu lingên xwe jê kirin
wî, wê îdê tu şekir kom nekirin
lê zarokên din bi pirhejmariya şekirên xwe, xwe li ser
serê wî qure kirin
li gel zarok bû negiriya û neliviya jî
wî, ji hudirê malê xwe bera hundirê xwe da
pilingekî har di hundirê wî de zîl da

dê pêşiya malê avreşandî kir
bêhna axa şil tev li bêhtengiya lawikê çavşil kir

ji ber ku sola "wî" tunebû; ew li wê îdê negeriyabû

cejnên "wî" yên kêrkirî hîn jî didomin...

koleksiyona 10'em, li otogarê, qiyala nîvro
ev çirûsk, ji şolibûna dilopeke xwêdana kaotîk
a zilamekî bajar lê herimî
hatiye berhevkin
di tahma vegera malê û di bêhna lingên werimî yên
rêwiyekî de ye

cih ji te re nehiştibûn,
li rawestgehên şeliqî yên li qiraxên avan
piyên te derketin parsa riyân
çirûskên te ew rêwiyên bender qesasên wan

buxçika te û tûrikê te tim weke mirinê amade bû
te bi tenê çavkaniya riyân meraq kiribû
û tu teriqî bû

tu li ser rê yî a niha
belkî tu hatibî
belkî jî tu diherî
lê tu li ser rê yî
berê te li berbangê, pişta te li kerbê
di qirika te de straneke ji qahrê
tu diherî û hey diherî
qonaxên te yê li wan pîvazek bişkenanda
û çixareyek bişewitanda a niha ba

te bêriya xaniyên an jî betonên taştiya xwedê jê re
dibirin kiriye
min jî bêriya pîvongên çolê û pêlîstokên ji heriyê
te daye pey şiva trêne û tu dikulkulî
tu diherî

ez ew gola ku hemû rê dirijin wê me...

koleksiyona l'em, li ser sergoyekî, zivistanî
ev çirûsk, ji pêtên sobeyeke di rojeke sar de vêketiye
û yên li dora wê, ew wek quble qebûl kirine
hatiye berhevkirin
di tahma elektirîkê
û di bêhna berateyeke genîbûyî ya li ser sergo de ye

tu weke pisîkeke ku êdî bi kêrî kuştina mişkan neyê û
di kêsekî devgirêdayî de ji alî xwediyê xwe ve hatiye
avêtin li ser vî sergoyî

ê te peyv zû li te diket
qelbê te weke wan bahcanên li ser sergoyan pelçiqî û
xerabe
weke wan boçikên çixareyan hatibû vexwarin xwîna te
û tu li serbestiya xwe mabû heyirî

li gorî ahda te
kê devê kîsê te vekira
te yê weke cinê lempê heya roja qiyametê jê re koletî
bikira

ger te bizanîbûya bê
ne ji bo te serbest bikira, ji bo te bixwara
wê kûçikekî tûle devê kîsê te vekira!

xwezî heyata te bi heyvanê aciziyê nemeyandana...

koleksiyona 12'em, li binê bîrê, şev
ev çîrûsk, bi şev ji xelekeke govenda şewqên li ser ava
bîrê direqisîn
hatiye berhevkirin
di tahma xwedê û di bêhna hibrê de ye

di binê bîreke birîndar û bêbinî de
tu kes nikare bi qasî te xweşik bigirî
û binale jî

ne taldeyek mabû
û ne jî werîsê dewla jiyaneke neqetiyayî
te ji bîr kiribû

dawiya dawî
piştî ew qas cih, tu li binê bîrê veqeriyayî
tarî
tengayî
tenêtî
kürayî
+-----
bîr

mirin, di binê bîran de tê kuştin
zimanê mirovan di binê bîran de dibin weke yên maran
piştî ku jahra min û çermekî min ê biriqî û hêja çêbûn,
min ev yek baştir fahm kir

li ser ruyê erdê "ax" di hundirê te de bû,
di binê erdê de tu ketî hundirê "ax"ê
tu berşoşkî yî ji axê
bi bîr bîne
bîranîn bi ava bîran ber dixwin...

koleksiyona 13'em, li stêrkekê, nîvêşevê
ev çirûsk, ji çirûskên stêrkên çavên te
hatiye berhevkirin
di tahma însanên dizanin biêşin û di bêhna felekê de ye

tirs-tarî-tenêti-

ferîşteya firtoneyan ruhê min bi firê xist
hezkirina stêrkan bask bi min da zîldayin
hewesa herêmên ji heriya rengîn; bûn sedema sewsîtiya
min

a soxî

li jor im

a niha

tenik im, hênik im, sivik im

ji malzaroka cîhanê derketime û nû hatime holika kaî-
natê

hemû nasnavên xwe û navên xwe
min di kêrîhiya valahiyê de şewitandin
hemû têgeh, çek, agir, cil û xwêya xwe
li cîhanê min ew hiştin li şûna xwe
min bûyer û diyardeyên cîhanî,
giş kirin bîranînên sipî li şûna xwe
li peravên tavê pêrgî şopa piyên xwe hatim
di dêv de ziman perçiviye li vir
pêwendî bi telepatiya hîsan tê pê
ez li vê stêrkê tazî û beredayî

valahî-firehî-kûrahî

bêdawîbûneke dahbe li jêr diherike

şînbûneke şêrîn mirov dikişîne hundirê xwe

şûna pariyê devê min di hîva sêv de dixuye

dilê min ê ji zû de wendayî

li vir bi navê tavê tê pêşwaziya min

bihost bi bihost gerdûn min bi çirûskan bizar kir

li ser meteorekî ji kevirê arbeşk rûniştim

û min ji xwe re û ji we re û ji xwedê re

stranên fêkiyên wê stirî stira

ne xwedê û ne jî beşerekî benderuh ji min fahm nekir

wext, rewş, cih, mijar û pîvan bûn arvan

di bin şekala mejiyê min de

bi gavên şopa berfê wê hê meşên min bidomin...

koleksiyona 14'em, li hêviya tofanan
an jî li maşerê, çele
ev çirûsk, ji vedana birûskên krîzên velîstinên te
hatiye berhevkirin
di tahma bêhnê û di bêhna tahmê de ye

tu jî zanî
bê destê min ne li bejna genimekî;
û ne jî li guliyên şeveqeke hinekirî digere
tu jî zanî
bê hertişt delalî bûn
weke ew kejhinarên derizî
lê; belê
xezeb xesandin
xew herimandin
lê; belê
betl kuştin
pêl betilandin
û rûxînerî melisandin

ji ber ku hew gemar mabû ew jî gemarî kirin
de nikil û lêpûşkên xwe mebred bike ey (ba)şoke!
va ye hat qiyameta tu li bendê
mirina wê ruhê te rehet bikira
kêra wê bi zikê te re bizewiciya
va ye hat
deeeee!
ji te tê
xwe perçeperçe bike!
xwe bibirêje li ser sêlê!
bi donê dilê delalê...

koleksiyona 15'em, li xwînxanê, eynter
ev çirûsk, ji biriqandinên qirîstalên qeşê hatiye
berhevkirin
di tahma biraştina goştê însanên mirî
û di bêhna berateyên peykerên qefilî de ye

qesrek ji qeşê
heykelên devê deriyên wê diricifin
ji sermê
tiliyên min diweşin
rengê xwînê sebx vedaye li mermerên binê wê
ji jêzemîna wê qîrîna mebredkirina kêran tê
hudûdê şevê dabeliandiye sînorê sehera sibê
û qerepera bê

ji çaraliyên mezrîbên qesrê diherike xwîna keçkaniyê

serê karxezaleke serjêkirî ji bo gewdê xwe digirî
di kûpên mezin de jahra meyandî

li salona wê
hûtekî heftserî û pîrebokeke portîremahri
bi hev şa dibin bi jakawî, şilfitazî
refeke pelçimokên lûsiyayî bi firê dikivin
ji nalînên zewkê yên pîrebokê

di tariyê de teperepa lingên tişteki bixof tê
li jorzemînê
hîrehîra kenên cinan
niha ji zû de divê xwaribin wawîkan meytên geniman

pîrasêr bi şûjinê di birîna canê bedewiyê de bîrê dikole
li împaratoriya bahozê
nav û kincên sor li xwe neke
heke te sar be kefenê min li xwe bike...

koleksiyona 16'em, li avdestxanê, berî orgazmê
ev çirûsk, ji teyisîna perçeyên neynikeke şikestî
ya tuwaletê hatiye berhevkerin
di tahma erotîzmê û di bêhna mîzê de ye

deverek

tuwaletek

girtî

genî

û tarî...

qesra hîn bi tîrêjên rojê muşerefnebûyî

mîkrokozmozogeniya cîhanî

di têkoşîna bi desthilatdariyê re keleha yekta

ya bi destxistî

cihek

sembola mirovahiyê ya li ser qîlafîskan hatiye avakirin

ji ber ku însan, bi hîs û raman tê de taziye

bi bêşibakebûnê hatiye ricimandin

an jî çavên wê hatine derxistin

warek

li ser aliyekî dîwarê wê tabloyên pornografîk

li aliyê din gotinên îdeolojîk

li ser ruyê erdê cihê yekta yê serbestiya bêsînor lê tê
jîyîn

saziya berî parlamana û mizgeftê

labaratûwara filozofiyê

koleksiyona 17'em, li qebra qesra tenêtiyê, payizî
ev çirûsk, ji biriqandina şîrêza li ser pelên zuqimê
hatiye berhevkerin
di tahma quzelqurtê û di bêhna kufnikê de ye

bahr jahr
mizgîn enderîn
şewba hibrê ez bi şerbê xistimê
û tenêtiya min a terorîst xwe vezelandiye
li ser doşeka tahl a emrê min î zahferan

rê:

weke kêrê di bin lingên min de dihere û tê

reng:

kesixîn

deng:

bûn pûş û şewitîn di kadîna guhê min de

ax ruyê te gundekî xerabe!

li gastîna çavên min, kund, bi dengekî tund dixwîne
"kuro! agir bera bejna xwe ya pênûsî bide,
kuro!stûna stuyê xwe bide ber dahsan, bişikîne"

lê lê mê kalanê

her û her şûrekî şilfitazî mam li vê salona heyatê...

koleksiyona 18'em, li çiyayekî ji kevirên xwe xeyidî,
piştî avêtina bombeyên kimyewî
ev çirûsk, ji ber çirûskên guleyên ji tahtan dipekin hatiye
berhevkirin
di tahma

"yekî" ji bo yekîtiya çiyayên çardehsalî ahd kiriye
"yek" bi cegereke bêkalan li mêraniyê sinciriye
"yekî/ê" li destên xwe gul, li çavên xwe xew û li lingên
xwe deşt heram kirine
"yekî/ê" ji bo serbestiya welatekî stêrkan telaq avêtiye
"yek" dê bike newal qamekê tije xwîn bibe
"yek" dike li xwirînî erd û ezmên dabeliîne
"yek" weke çawa lawireke mak çêlika xwe bialêse
xwîna ser çavê hevalê xwe dialêse
"yek" ji kerban keviran dikeritîne
"yek" li ser yekî/ê weke kilameke kelogirî digirî
"yek" li ser yekî/ê weke dengbêjekî zimanjêkirî dinale

ax ! "yek" bi "yek" dimirin
bê cabon, gor, gul û qurnefil in
dil in...

koleksiyana 19'em, li newala pinpinîkan, mîlenyûm
ev çirûsk, ji nêrînên nêr ên qertelekî qetilheram
hatiye berhevkirin
di tahma firînên çikolatayî û di bêhna ewrên qolonyayî
de ye

ê wî, ew qertel bû
tenê bû
tev li refên çivîkan nebû
hezkiriyê qitikan û
xalê qulingan bû
mêr bû
nikilkêr bû
ê wî, ew qertel bû
şoreşvan bû
mîr bû
û xwe li kîjan çahlên ezmên ên qelew qelibandibû
dîn bû

mejî bejî bû
kedî nebû
betlekî şûrşêr bû
ê wî, ew qertel bû
bask birûsk bû
cîhan, di beskurka wî de morîkeke şîn û
jiyan, nêçîra wî ya herî şêrîn bû
ê wî, ew qertel bû
ba bû
baran bû
têr nebariya û
çû...

koleksiyona 20'em, li mişextiyê, deqnanoz
ev çirûsk, ji şewqa birûskeke şîzofren hatiye berhevkirin
di tahma hezkirina qahpikeke ji dil û di bêhna hiriya
pezê şil de ye

wexta ku surxûn dibûm
min zanîbûya, ji dêvla çentê li milê xwe
min ê welatê xwe
yanî kurdistana xwe
û aramiya ruyê te
min ê we bi xwe re bianiya
di hundirê qewlikê qurana xwe de
çi fêde!..

hew di biryara hilbijartina bindestiyê de
em serbest hiştine

û ji bo mirinê ji xwe êdî pir dereng e
û veger qedereke perçeperçe ye
weke masiyê di nav avê de ji nav destên mere dişemite

li ser ruyê vê erda ku derzika pişta wê ji ya mara
ku beşerekî/e benderuh ji mirov hez dike
ku mirov biskê serbestiyê bêhn dike
tu dibê qey
qetleke heram e

ez dibêm qey
gava tu hez dikî, tu ji welêt jî xweşiktir î...

koleksiyona 21'em, li qoserê, zivistanî
ev çirûsk, ji çavên lawikekî çavtav ê di teşîrkirina kekê
xwe yê milîtan de,
ji bo xwe nede deşîfrekirin û lê xwedî derneketiye
hatiye berhevkirin
di tahma jahrê û di bêhna zilindarê de ye

weke lûlûyên li stuyên keçikan hatibin rêzkirin
di nav çiravê de hatibûn rêz kirin
weke peyvên helbestekê yên li ser rûpeleke sipî,
ku weke çivîkên li ser têlan rêz bûbin hatibûn rêz kirin
çav û devên wan ji xwîn û heriyê xetimî bûn
sivik bûn, ên çê bûn,
devliken, rûlireqs, dillidîlan bûn
li kêleka hev paldabûn
bê guh, serî nîvjêkirî,
laş ji birînên guleyan qulik-qulikî
a mê hatibû tecawizkirin bi mirîfî

girê qoserê sînga xwe hedimand ji li xwexistinê
û li qosera bêsinema dibariya baran
çawa dibariya, çawa digiriya...
weke tu ji devê kwîz berdî
ji filmekî barbaran re şoreşvanên baranan bibûn qurban
qoserê di dawiya film de li çepikan xist
wan li me dixist
me ji wan re li çepikan dixist...

koleksiyona 22'em, li talanê, biharî
ev çirûsk, ji çirûsîna elektrîkê ya li ser laşekî diperpite
hatiye berhevkirin
di tahma êvarên bêevîn
û di bêhna baranên bêbihar de ye

û pez nehiştin
û rez nehiştin
û kon nehiştin
û mihîn jî nehiştin
û bilûr fetisandin
û qirikên dengbêjan kêr kirin
û berxikên şivanan xeniqandin
û satilên bêrîvanan pelixandin
û çûn

belê, me baş dizanîbû,
lê belê, wan nizanîbû ku şûrê me yê azadiyê
her ku diçû bi êşan tûjtir dibû!...

PAŞGOTIN

Zimanê çîrûskîzmê, zimanê maran e ango jahrîn e, û ev jahr hûtê hundirê mirov ê metebolîzmaya wî dagir kiriye dike. Di qirna em tê de ne, kes, ji ber otorîte, sîstemên desthilatdar û alavên gemarî û genî xwe najî an jî hûtê hundirê wî ji dêvla wî/wê dijî û biryarên ku divê ew bidin, hût ji dêvla wî/wê didin, ew hût împaratoriya xwe di ruhê wî/wê de avakiriye, kesayeta ku dagir kiriye li gora dilê xwe bi rê ve dibe. Zimanê çîrûskîzmê yê marî û herweha yê jahrî bi pêvedanekê van hûtan dike û kesayeta orijîn ji nav lepên wan difilitîne.

Çîrûskîzm ne agir e, ne tofan û ne jî lehî ye, yanî ji wesfên mezin û bandora wan pir nehatiye pêk hatin, hew çîrûskeke birûskê ye, di enerjîya çîrûskeke birûskê de ye, di ronkaya çîrûskeke birûskê de ye, qedere çend saniyan ronahiyekê çêdike û dû re her der dîsa vedigere tarîtiya xwe ya berê, di hundirê van saniyên ronî de, yê bixwazin dikarin bi qasî tiştên têra despêkeke baş bikin bibînin, ger ew bixwazin dikarin ev çend saniyana

firehtir û bilintir bikin, ger nexwazin wê dîsa di tariya xwe de bimînin. An jî di roniyê de çîrûskeke reş e, yê bixwazin ji roniyê xelas bibin dikarin wê ji xwe re bikin

mestere; ku nexwazin dikarin di nav roniya xwe de bijîn.

Kesayeta çirûskist ne di taybetmendiyên mirov û ne jî di taybetmendiyên lawiran de ye, hebûneke bêzayend e; ne nêr, ne mê û ne jî neromê ye, tebayekî nuh e, ew cilebekî li ser ruyê erdê yê nuh e, ew tiştêkî din e, tişt e, lê heta niha ne tiştên heyî ye.

Wek mînak; kevçî, gul, av, genim, Nietzsche, hesp, kêzik, pêûs, Rimbaud, kevîr, giya, Sartre... Çawa ev mînak bi serê xwe celebek bin; ew jî celebek ji hemû celebên din cuda ye, tiştêk e, ne weke tiştên din, kesek e, ne weke kesên din. Navekî nuh, dirûvekî nuh, ruhekî nuh, pîvaneke nuh, rengêkî nuh, nuhbûneke nuh...

Çirûskîzm, di bahra ruh de çirûskên li ser avan dibiriqîne ye, di çavên kul yê digirî de rondikên stêrkî yê gerdûnî ye, di destê sibê de teqîna tîrêjên tavê ye, di tariyê de reqsa biriqandina li ser şûrê helbestekê ye.

Belkî Helbest

Bajarê Dirinde, Ehmed Huseynî,

Berbejna Rê, Lal laleş

Ji nivîskarê janyayê kitêbeke din, di çarçeweya heyat û edebiyatê de.

Kitêbeke bi tahm û bi bêhn, kitêbeke bi karakter û

bi "çirûsk", kitêbeke "mexzena xwînê"

Rênas jiyan, bi vê pirtûkê weke ku ew jî dibêje,

xwestiye ji helbestê wîrdetir tişteki çêbike.

Bi poetîka xwe ya modern, bi hêmayên xwe yên lirîk, bi zimanê xwe yê ji jahre

û bi dilê xwe yê ku; ew û dilê xwe hevdu li ku bibînin

wê tavlê li wir hevdu bikujin nivîsiye...

ISBN 975-92180-1-1

 belkî